

PM 2008 RI (Dnr 307-4786/2007)

Inrättande av kommission för att förebygga kriser i Stockholm

Skrivelse av Carin Jämtin (s)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen av Carin Jämtin (s) anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria

Föredragande borgarrådet Kristina Axén Olin anför följande.

Ärendet

Carin Jämtin (s) föreslår i en skrivelse den 28 november 2007 att staden inrättar en kommission där alla politiska partier i Stadshuset ingår för att förebygga kriser samt för att initiera en risk- och sårbarhetsanalys med anledning av klimatzförändringarna. Vidare anför Carin Jämtin att ett nytt reviderat krisledningssystem bör föreläggas kommunfullmäktige där erfarenheterna av SAMÖ 2007 har inarbetats. Slutligen föreslås att erfarenheterna från SAMÖ diskuteras på kommunstyrelsens sammanträde vid lämpligt tillfälle.

Beredning

Skrivelsen har remitterats till stadsledningskontoret.

Mina synpunkter

Jag instämmer i intentionen i Carin Jämtins skrivelse i den meningen att staden behöver en bra och välfungerande organisation för att hantera kriser och att stadens dagliga arbete ska syfta till att förebygga kriser.

Hösten 2006 fick staden, korrekt, mycket hård kritik från revisionen för de brister som stadens krisledningsorganisation uppvisade. Den nuvarande majoriteten har därför arbetat målmedvetet med att stärka stadens förmåga att hantera och förebygga kriser. Ansvar för krisberedskap och säkerhetssamordning är flyttat till stadsdirektörens stab. En säkerhetssamordnare är anställd och en kommunikatör samt en projektledare har knutits till arbetet.

Under 2007 har kommunstyrelsen beslutat om nya styrdokument inom säkerhetsområdet: säkerhetspolicy, handlingsprogram för skydd mot olyckor, krishanteringsplan inklusive kriskommunikationsplan.

Från och med 2008 arbetar samtliga nämnder och styrelser med risk- och sårbarhetsanalyser i enlighet med en modell som utvecklas tillsammans med FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut).

Planering för konsekvenser av eventuella klimatzförändringar ska ses som en av flera viktiga delar i stadens samlade förebyggande krishanteringsarbete. Krishantering ska, som stadsledningskontoret anger, beaktas som en del av stadens samlade säkerhetsarbete. Förebyggande arbete ska förhindra att störningar, allvarliga händelser och extraordinära händelser uppstår.

Stadens krishanteringsplan har reviderats utifrån erfarenheterna från stadens medverkan i den nationella samverkansövningen SAMÖ 2007. Stadsledningskontoret beaktar i det fortsatta utvecklingsarbetet samtliga utvecklingsområden utifrån erfarenheterna från SAMÖ.

I syfte att stärka de förtroendevaldas kompetens inom krishanteringsområdet kommer under 2008 kommunstyrelsens ledamöter samt andra nämnder och styrelser ledamöter erbjudas utbildning och deltagande i scenarioövningar.

Jämtin (s) föreslår i sin skrivelse att en politisk kommission ska tillsättas för att leda arbetet med att förebygga kriser. Jag delar inte den uppfattningen. Detta av två skäl. För det första har arbetet redan påbörjats och pågått under drygt ett års tid i stadens normala linjeorganisation. Hade förslagen i skrivelsen presenterats efter den hårda kritiken i den revisionsrapport som kom hösten 2006, och som riktade sig i huvudsak mot den förra majoritetens tillkortakommande på detta område, hade jag varit mer benägen att tillstyrka förslagen.

För det andra är krisförberedelsearbetet nu inarbetat som en naturlig del av stadens arbete. Så bör det också vara. De funktioner som i normaltid har ansvar ska också i huvudsak i kristid vara ansvariga. Det är därför viktigt att hela stadens organisation arbetar med dessa frågor på samma sätt som andra frågor av stor strategisk vikt.

Kommunstyrelsen, tillika krisledningsnämnden, där samtliga politiska partier ingår, är det organ som har fattat och kommer att fatta beslut kring stadens krisledningsorganisation. Kommunstyrelsens uppgift är att tillse att styrning och återslaggning gällande säkerhetsarbetet sker på ett tillfredställande sätt. Kommunstyrelsen är det organ som redan i dag följer arbetet med att tillförsäkra att staden har en adekvat organisation och är rätt förberedd för att hantera kriser. Det är kommunstyrelsen som har beslutat och som kommer att besluta om förändringar i stadens krisledningsorganisation.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen av Carin Jämtin (s) anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria

Stockholm den 30 januari 2008

KRISTINA AXÉN OLIN

Bilagor

Bilaga Skrivelse av Carin Jämtin (s)

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Roger Mogert* (s) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Skrivelsen bifalles
2. Därutöver anföra följande.

Stadsledningskontoret och finansborgarrådet blandar ihop krisledning och det skrivelsen efterfrågar, ett strukturerat politiskt arbete för att kriser inte ska behöva uppstå. Skrivelsen efterfrågar inte en ny krisledningsnämnd. Självklart är det kommunstyrelsen som leder arbetet vid kriser. En kommission skulle leda arbetet som minimerar risken att kriser pga klimatförändringar över huvudtaget uppstår. En kommission skulle snarare komplettera riskhanterings-

rådet som stadsdirektören tillsätter. Till skillnad från riskhanteringsrådet ska kommissionen bestå av politiker för att garantera att de politiska besluten som behöver fattas i nämnder och bolag, ska fattas. En kommission skulle också fokusera på åtgärder för att minimera risker som uppstår vid klimatförändringarna. Detta arbete är kraftigt eftersatt i Stockholm vilket tydligt framkommer i den statliga klimat- och sårbarhetsutredningen. Majoriteten har inte tagit några steg närmare ett sådant strukturerat arbete. Inte ens i säkerhetspolicyn är klimatförändringarna tillräckligt inarbetade som en viktigt riskområde.

Reservation anfördes av borgarrådet *Yvonne Ruwaida* (mp) enligt följande.

Jag föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. skrivelsen avslås
2. utse en politisk styrgrupp som ska leda det strategiska och långsiktiga arbetet med att minska stadens klimatpåverkan och de redan pågående klimatförändringarnas effekter i Stockholm
3. därutöver anför följande:

De pågående klimatförändringarna innebär nya förutsättningar för räddnings- och säkerhetsarbetet i staden och påverkar både det förebyggande arbetet och katastrofarbetet. Klimathotet är ett av de största och svåraste hoten för Stockholm idag och för framtiden.

Vi anser därför att en särskild politisk styrgrupp mot klimatpåverkan ska inrättas centralt för att se till att staden satsar strategiskt och långsiktigt på att minska stadens klimatpåverkan och på att hantera och förebygga de redan pågående klimatförändringarnas effekter i Stockholm.

Klimatfrågan är ett övergripande allvarligt hot med långtgående konsekvenser för staden och stockholmarna som kräver framsyn, prioritet och särskild uppmärksamhet, därför behövs en särskild politisk styrgrupp för att detta arbete.

Klimatförändringarna innebär nya risker i Stockholm, särskilt utifrån stadens vattennära läge. I statens Klimat- och sårbarhetsutredning påpekas behovet av åtgärder för att anpassa samhället till dessa risker. Vi anser att skyddet mot effekterna av klimatförändringar, t ex kraftiga oväder, översvämningar och rasrisker, tydligare måste beaktas i staden. Förekomst av extremväder kan leda till kris- och katastrofsituationer som kräver kunskap om och beredskap för att hantera extraordinära händelser. Parallellt måste klimatförändringarna motas aktivt från början genom kraftiga åtgärder för att minska utsläppen av klimatgaser för att förhindra att naturkatastrofer och extrema väder ökar i antal och storlek i Stockholm.

Styrgruppen ska strategiskt leda och verka för att stadens verksamheter kraftfullt satsar strategiskt och konkret på både klimatförebyggande åtgärder och klimatanpassningsåtgärder, dels för att Stockholm ska vara en förebild och uppnå målet som fossilfri stad år 2030, dels för att minimera riskerna för ekonomiska, tekniska, miljö- och hälsomässiga problem för stockholmarna som kan uppstå med kommande klimatförändringar.

ÄRENDET

Carin Jämtin (s) föreslår i en skrivelse den 28 november 2007 att staden inrättar en kommission där alla politiska partier i stadshuset ingår för att förebygga kriser samt för att initiera en risk- och sårbarhetsanalys med anledning av klimatförändringarna. Vidare anför Carin Jämtin att ett nytt reviderat krisledningssystem bör föreläggas kommunfullmäktige där erfarenheterna av SAMÖ 2007 har inarbetats. Slutligen föreslås att erfarenheterna från SAMÖ diskuteras på kommunstyrelsens sammanträde vid lämpligt tillfälle.

BEREDNING

Skrivelsen har remitterats till stadsledningskontoret.

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 7 januari 2008 är i huvudsak av följande lydelse

Stadsledningskontoret instämmer med Carin Jämtin (s) om vikten av ett kraftfullt arbete för att förebygga kriser. Stockholm ska vara en trygg och säker stad att bo, arbeta och vistas i. Stadsledningskontoret har lagt avsevärd kraft vid detta arbete under 2007 sedan en osedvanligt kritisk revisionsrapport i november 2006 bl. a konstaterade att staden 2006 saknade en ändamålsenlig krisledningsorganisation.

I samband med stadsledningskontorets omorganisation vid årsskiftet 2006/2007 flyttades ansvaret för krisberedskap och säkerhetssamordning till stadsdirektörens stab. En säkerhetssamordnare anställdes också. En kommunikatör samt en projektledare har också knutits till arbetet. Det är således en märkbar utökning av stadsledningskontorets personella resurser på området som gjorts under 2007.

Stadsledningskontoret har under 2007 igångsatt och bedrivit ett strategiskt och strukturerat säkerhetsutvecklingsarbete för hela staden. Arbetet syftar till att skapa en säkerhetsorganisation med gemensamma mål omfattande såväl förebyggande arbete som akut krishantering.

Under 2007 har styrdokumenten inom säkerhetsområdet reviderats och anpassats till nuvarande lagstiftning. Dessa styrdokument är säkerhetspolicy, handlingsprogram för skydd mot olyckor, krishanteringsplan inklusive kriskommunikationsplan.

Kommunstyrelsen har det övergripande samordningsansvaret för stadens beredskaps- och säkerhetsarbete. Stadsledningskontoret har i egenskap av kommunstyrelsens förvaltning ansvaret för att under kommunstyrelsen/krisledningsnämnden även leda och samordna förvaltningsorganisationen i händelse av en kris. Utifrån ovanstående har ett riskhanteringsråd inrättats. Rådet har till uppgift att vara rådgivande till stadsdirektören i risk- och säkerhetsfrågor som kräver stadsövergripande samordning. Rådet ska arbeta för att i alla sammanhang integrera risk- och säkerhetsarbetet så att lagarna efterlevs och de politiska målen uppfylls. Rådet har till uppgift att arbeta pådrivande i utvecklingen av en trygg och säker stad.

Stor tyngd i utvecklingsarbetet läggs nu vid en framtagen modell för risk- och sårbarhetsanalys i Stockholms stad som utvecklas tillsammans med FOI (Totalförsvarets forskningsinstitut). Modellen kommer under 2008 att implementeras i stadens förvaltningar och bolag. Kunskap om analys av risker och sårbarhet kommer att präglade 2008 års utvecklingsarbete. Stöd till stadens förvaltningar och bolag kommer att ges så att risker och sårbarhet i största möjliga mån kan identifieras, undanröjas och hanteras. Planering för konsekvenser av eventuella klimatförändringar ska ses som en av flera viktiga delar i stadens samlade förebyggande krishanteringsarbete.

Krishantering ska beaktas som en del av stadens samlade säkerhetsarbete, förebyggande arbete ska förhindra att störningar, allvarliga händelser och extraordinära händelser uppstår. Stadens krishanteringsplan har reviderats utifrån erfarenheterna från stadens medverkan i den nationella samverkansövningen SAMÖ 2007. Stadsledningskontoret beaktar i det fortsatta utvecklingsarbetet samtliga utvecklingsområden utifrån erfarenheterna från SAMÖ.

Utifrån den reviderade krisledningsplanen ska stadsdirektören inom kort besluta om en krisledningsinstruktion innehållande detaljorganisation för stadens centrala krisledning, principer för larmning, planering för uthållighet och inkallning samt plan för uppehållsplat och utrustning.

Stadsledningskontoret anser att det är kommunstyrelsen såsom krisledningsnämnd som politiskt ska leda arbetet och därmed besluta rörande förändringar i stadens krisledningsorganisation. Stadsledningskontoret anser att det måste vara en tydlig rollfördelning mellan förtroendevalda och tjänstemäns uppgifter och ansvar. Föreslagen kommission och dess föreslagna uppgifter riskerar att försvåra gränsdragningen mellan förtroendevaldas och tjänstemäns ansvar.

Under 2008 kommer stadsledningskontoret att vidareutveckla styrningen genom ett stadsövergripande och samordnat arbete för att undvika stora oönskade kostnader och nå målet om kostnadseffektiv verksamhet. Ett utvecklat säkerhetsarbete ska bidra till ett Stockholm i världsklass. För att lyckas tillför staden omfattande resurser, stöd samt kompetenssatsningar till stadens samtliga förvaltningar och bolag. En satsning på kommunikation och information både internt i staden och externt till medborgarna kommer också att genomföras under 2008.

För att tillförsäkra att de förtroendevalda är rustade att ta sitt ansvar för stadens säkerhet kommer under 2008 kommunstyrelsens ledamöter och nämnder/styrelser att erbjudas utbildning och deltagande i scenarioövningar. Motsvarande gäller för förvaltnings- och bolagsledning, säkerhetssamordnare samt de stödfunktioner som ska stötta förvaltningar och bolag i säkerhetsutvecklingsarbetet. En utbildnings- och övningsplan ska föreläggas riskhanteringsrådet vid dess kommande sammanträde i februari.

Stadsledningskontoret anser med hänvisning till ovanstående att staden arbetar på ett strukturerat och framåtsyftande sätt med utvecklingen av stadens samlade säkerhetsarbete som inkluderar krishantering. Kommunstyrelsen, tillika stadens krisledningsnämnd, är styrelse för styrning och återrapportering gällande säkerhetsarbetet. Stadsledningskontoret avstyrker därför förslaget att tillsätta en särskild kommission för att förebygga kriser.